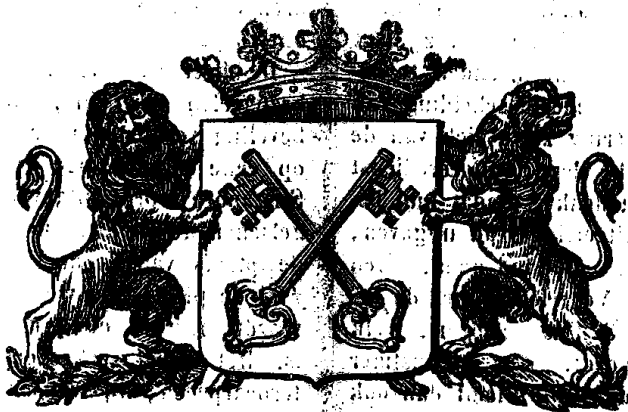

LEYDSCH

COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegaven. Die van Maandag komt uit Zaterdag Avond.

VRIJDAG 1 NOVEMBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar, de afzonderlijke Nummers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 31 October.

In de zitting van den gemeenteraad van heden is benoemd tot curator van het stedelijk gymnasium prof. dr. A. Kuenen, in de plaats van wijlen prof. dr. T. W. J. Juynboll, en tot hoofdonderwijzeres aan de openbare school voor meer uitgebreid lager onderwijs 1ste kl. voor meisjes mej. A. J. W. Renssen, thans werkzaam te Barneveld. De benoemde verkreeg 14 stemmen en mej. C. D. Schuch, te Alphen, 4 stemmen.

De raad heeft zich o. a. vereenigd met de voordragt tot het rooijen, om den anderen, van de boomen op de Hooigracht.

Naar ons berigt wordt zal op Maandag den 11^{den} November a. s. eene tweede of laatste séance improvisatrice worden gegeven door den heer Eduard Beermann. Hebben onze stadgenooten bij eene vroegere gelegenheid blijken gegeven van hooge belangstelling in het zeldzame talent van den heer Beermann, niet weinig zal deze belangstelling toenemen, wanneer wij mededeelen dat de heer Beermann spreken zal ten behoeve van de bewaarschool voor havelooze kinderen in de Groenesteeg. Deze inrigting, welke wellicht te weinig gekend wordt en wier deuren toeh elken dag voor iederen belangstellende geopend worden, neemt 350 van de behoeftigste kinderen op. Zij worden hier op de meest liefderlijke wijze behandeld en zoowel lichamelijk als aedelijk ontwikkeld. Men behoeft slechts de kinderen waar te nemen zooda als zij worden opgenomen en zoo als zij de school verlaten, om overtuigd te worden van den zegen, die hier aan de armste klasse der maatschappij ten deel valt. Wie dus het verlangen om eenen avond in beschaving genot door te brengen wil paren aan den wensch om wel te doen, waar wezenlijke behoefte bestaat, hem zal deze gelegenheid zeer zeker dubbel welkom wezen.

Bergingen middag is het aan de ambtenaren bij de plaatselijke bevoegdheid, mogen gelukkig eenen reeds sedert geruimen tijd verdachten smokkelaar op heeter daad te betrappen. Bij onderzoek bleek het, dat in den voor- en achtersteven eener oude praam, waarmede hij stadwaarts voer, niet minder dan 210 kan jenever was geborgen.

Dezer dagen is rondgezonden het jaarlijksch verslag van het hoofdbestuur der Leydsche maatschappij van weldadigheid, op den 7^{den} October II. uitgebragt. Dat verslag getuigt op nieuw van de hoogst nuttige strekking dezer maatschappij en van de loffelijke wijze, waarop zij tracht aan hare bestemming te beantwoorden. Niet alleen ging de maatschappij met het verstrekken van voedsel en kleedingstukken in de wintermaanden op dezelfde schaal als vroeger voort, maar zij was ook in staat buitengewone ondersteuning te schenken aan gezinnen, welke daaraan, wegens de buitengewone ernstigheid van den winter, bijzonder behoefte hadden. Hare ontvangsten bedroegen f 10847.96, waaronder het halig saldo van het vorige boekjaar, tot bedrag van f 3369.30; de uitgaven f 7928.22, waaronder f 2233.56 aan de commissie voor den arbeid, ter vergrooting van haar roulerend kapitaal. Hooftverblifdend is wederom hetgeen in het verslag voorkomt omtrent den arbeid. Door de aanzienlijke bestellingen van het ministerie van koloniën zag de maatschappij zich in staat gesteld gedurende het grootste gedeelte van het jaar aan een groot getal mannelijke en vrouwelijke arbeiders werk te verschaffen, zoo dat zij bijna f 30000 aan arbeidsloon, ongeveer een derde meer dan in het voorgaande jaar, heeft kunnen uitbetalen. Te recht wordt van deze gunstige uitkomst in het verslag melding gemaakt, niet alleen met het oog op hetgeen de maatschappij tot de welvaart der stad heeft bijgedragen, maar ook omdat de meerdere bestellingen het bewijs leveren dat het haar opgedragen werk met zorg en nauwkeurigheid wordt uitgevoerd. Wij wenschen met het hoofdbestuur, dat de maatschappij zich duurzaam in de tot hiertoe genoten belangstelling onzer stadgenooten moge verheugen. Die belangstelling zal ongetwijfeld der directie tot aanmoediging strekken om hare krachten aan deze zoo nuttige instelling te blijven wijden.

Uit Billegom meldt men, dat aldaar in den tuin van Jan van Waveren eenen paplijs narcissen (Grand monarque) voor de tweede maal in dit jaar in bloei staat, met eene menigte volwassen bloemtrossen.

De commissie, die volgens besluit der laatst gehouden algemeene vergadering der maatschappij tot Nut van 't Algemeen, zal beraadslagen over het voorstel van het dep. Rotterdam, betreffende de opleiding aan jonge jongden voor landbouw en fabrieken bestemd, nadat zij de lagere school hebben verlaten, is zamengesteld uit de heeren T. Modderman, mr. A. Philips en mr. W. C. Mees, van wege het hoofdbestuur, J. W. L. van Oordt, mr. B. W. A. E. baron Sleet tot Oldhuis, B. Tideman jr. en J. J. de Hollander, van wege de departementen Rotterdam, Zwolle, Apeldoorn en Breda. De eerste bijeenkomst zal plaats hebben op 13 Nov. e. k.

Naar men uit Harderwijk meldt, heeft Z. M. den sergeant van het 1ste leger van der Horst benoemd tot ridder der Militaire Willemsorde 4de kl. Te gelijk met deze benoeming werd hem door den majoor, commandant van het koloniaal werfdepot, een prachtig gouden cylinder-horlogie aangeboden, als blijk van dankbaarheid der inwoners van Samarang, wegens zijne hulp bij de aldaar laatstelijk plaats gehad hebbende ongeregelheden.

Maandag II. heeft te Zwolle, bij gelegenheid dat de troepen tirailleurs exercitiën uitoefenden, een militair aan drie anderen nog al belangrijke wonden toegebracht. Een der verwonden moet zelfs in zorgwekkende omstandigheden verkeeren. Tot nu toe weet men niet wat aanleiding tot dit ongeluk heeft gegeven; daar het echter geen gevolg van verkeerd commando is, houdt men het er voor, dat de militair, door wien de wonden zijn toegebracht, ten gevolge van het spiegelgewicht in eene eenigzins opgewonden stemming geraakt is. Men heeft hem dadelijk in arrest genomen.

Naar wij vernemen, zegt de Leeuw. C., heeft Z. M. de koning, bij gelegenheid van het leggen van den eersten steen der spoorwegbrug te Nijmegen, niet alleen zijne bijzondere tevredenheid betuigd over de in Friesland door de betrokkene autoriteiten en grondeigenaren betoonde bereidvaardigheid in de bevordering van minnelijken afstand van de voor den spoorweg tusschen Harlingen en Leeuwarden benoodigde gronden, maar heeft Z. M. ook gewenscht, dat zulks aan de belanghebbenden, die daartoe medewerkten, kenbaar werd gemaakt. Dien ten gevolge moet dezer dagen door den commissaris des konings een schrijven zijn gerigt aan de burgemeesters der gemeenten, in welke afstand van gronden werd vereischt, waarbij 's konings welgevallen over de bij de bevordering daarvan betoonde medewerking aan hen wordt medegedeeld en zij tevens worden uitgedoodigd om, waar de gelegenheid zich daartoe aanbiedt, ook de betrokkene grondeigenaren in kennis te stellen van 's konings tevredenheid over hunne werkdadige onderwijzing van den afmet van degelegen spoorweg.

Vroeger meldden wij, dat eenige Indische heeren, namens een groot aantal ingezetenen van Ned. Indië, den heer van Hoëvell, bij gelegenheid van zijn 25-jarig huwelijksfeest, de toezegging van een zilver cadeau, als een bewijs van hoogachting en erkentelijkheid, hadden gedaan. Thans vernemen wij met genoegen, dat de heer van Hoëvell aan evengemelde heeren den wensch heeft te kennen gegeven, dat de som, voor het cadeau bestemd, besteed worde tot een weldadig doel in Ned. Indië. (Indië).

In het voorloopig verslag der afdeelingen van de tweede kamer over hoofdst. II (hooge collegiën van staat) der staatsbegrooting wordt gezegd dat men ook in deze voordragt de zucht tot uitzetting der staatsuitgaven meent op te merken, alsook de blijken, dat de regering geen wederstand heeft kunnen bieden aan te hooge eischen, en wel bepaaldelijk voor de ambtenaren van de rekenkamer. In onderscheidene afdeelingen drong men echter aan op eene betere regeling van de bezoldiging van den heer Noordziek, die thans als directeur van het Bijblad f 2000 geniet; benevens eene toelage van f 500 voor de uitgave der vroegere handelingen der kamer, terwijl hij de betrekking van bibliothecaris der kamer onbezoldigd waarneemt.

Bij het onderzoek van hoofdst. III (buitenl. zaken), hebben in de afdeelingen onderscheidene leden zich met nadruk verklaard tegen de aangevraagde verhooging van de bezoldiging van het personeel der gezantschappen, zonder dat er grondige en overwegende redenen ten staving dezer voordragt waren opgegeven. Nederland kon volstaan met aan zijne gezanten in den regel de mogelijkheid te verschaffen om zich op eenen betamelijken voet te vestigen. Deze bedenking vond ook tegenspraak; want, zeide men, voor geringe, karige bezoldigde missien willen zich geene degelijke mannen beschikbaar stellen. Over het algemeen echter achtte men de voordragt ontpijdig. Men heeft hierbij o. a. ook aan de regering gevraagd, hoever men gevorderd is met de algemeene afschaffing der paspoorten. Hoe het staat met de Luxemburgsche schuld, en wat er verrigt is om Limburg van het Duitsche verbond los te maken.

Het onderzoek van hoofdst. IV (justitie) heeft doen aandringen op eene regeling van het gevangeniswezen; daaromtrent verkeert men in eenen toestand van overgang, die niet langer houdbaar is. Het was van algemeene bekendheid, dat voor de toepassing van opgelegde cellulaire gevangenisstraffen vaak de gelegenheid ontbreekt. De regeling der rijkspolitie vordende modevoorziening. Naar aanleiding van een dezer dagen uitgegeven geschrift over de kloosters had de regering een onderzoek doen instellen naar den feitelijken toestand dier geestelijke gestichten en vereenigingen. Om het overgroot belang, hetwelk, inzonderheid voor een groot deel der bevolking, in deze zaak gelegen was, zouden, meende men, nadere inlichtingen omtrent de bevindingen bij dat onderzoek niet zonder nut zijn. Onderscheidene leden gaven te kennen, dat zij zoodanige mededeelingen gaarne zouden ontvangen.

Bij het onderzoek van het VI^{de} hoofdst. (herv. en andere eerediensten) werd door onderscheidene leden voorop geplaatst de betuiging, dat zij met genoegen bij het tegenwoordig hoofd van dit dep. de zucht meenden te bespeuren naar gestadigen voortgang op den weg der algeheele scheiding van staat en kerk. Gaarne had men gezien dat de regering zelve zich van de noodzakelijkheid der intrekking van de afzonderlijke depp. van eeredienst doordrongen had getoond. Te meer werd hierop gedrukt, omdat hun behoud schijnt mede te werken tot voortdurende uitzetting van uitgaven, welke in de beide hoofdstukken voor eeredienst hand aan hand gaan. Men betreurde vrij algemeen dien geest van opdrifving. Vergeleken met de begroting voor 1850 was dit hoofdstuk met ruim f 132,000 gestegen, welk bedrag bij verderen terugblik meer dan verdubbeld wordt. Nog ongunstiger was de verhouding bij het VII^{de} hoofdstuk. Meer dan ooit klemt dan ook thans de opmerking, dat de regering, met afwering van allen gebezigten aandrang, zich streng aan de noodzakelijke behoeften behoort te houden met het oog op de onderscheiding van art. 168 der Grondwet.

's GRAVENHAGE, 31 October.

Naar men verneemt is de heer J. J. Meijer, civiel gezaghebber in de afdeeling Tanah-Laut (Borneo) door Z. M. benoemd tot ridder der orde van de Eikenkroon.

— Z. M. heeft aan den heer H. F. C. ten Kate, kunstschilder te Amsterdam, vergunning verleend tot het aannemen der onderscheidingsteekenen van ridder der Leopolds-orde, hem door den koning der Belgen geschonken.

— Tot notaris te Deventer is benoemd de heer mr. H. Houck, thans procureur bij de arrond.-rechtbank aldaar, en tot ontvanger der directe belastingen enz. te Muiden de heer T. G. P. Arnold, thans te Monnikendam, en te Hardinxveld de heer E. G. A. Plancken, thans te Oude Tonge.

— Door Z. M. is aan den heer C. Meeuwen, boekhouder en officier van justitie bij het gouvernement der Ned. bezittingen ter Kuste van Guinea, op zijn verzoek, een eervol ontslag uit 's lands dienst verleend, en de heer P. W. Alvarez benoemd tot adjuvant voor de dienst der Ned. bezittingen aldaar.

— Bij beschikking van den minister van binnenl. zaken van 28 dezer zijn tot surnumerairen bij den waterstaat benoemd de hh. W. F. Leemans en W. H. Hubrecht, kweekelingen van de Kon. akademie te Delft.

— Maandag den 4^{den} November zal alhier onder het voorzitterschap van Z. Exc. den heer luitenant generaal Duycker, inspecteur der infanterie, aangaan het examen van de onder-officieren van de verschillende legercorpsen, dинgende naar den rang van 2^{den} luitenant bij het wapen der infanterie bij het leger hier te lande en in Ned. Indie.

— Bij de alhier gehouden verkiezing van een lid voor de prov. staten van Zuidholland zijn uitgebragt 345 geldige stemmen. Verkozen werd de heer J. W. van der Schooren, met 212 stemmen, Jhr. J. Westpalm van Hoorn tot Burgh verkreeg 90 stemmen.

— In de zitting van de tweede kamer van gisteren is behandeld art. 23 van het wetsontwerp betreffende den raad van state: „Eene afdeeling van den raad wordt door Ons gehoord over elke uitspraak over geschillen van bestuur of andere, die bij Ons behoort.” Op dit art. werd door den heer de Brauw een amendement voorgesteld, daartoe strekkende, dat niet ééne afdeeling, maar de geheele raad een advies over geschillen van bestuur zou uitbrengen; en door den heer van Heukelom een amendement, strekkende om aan de bedoelde afdeeling administrative regtsmagt toe te kennen. Beide amendementen werden verworpen en het art., behoudens eene door den heer Thorbecke voorgestelde wijziging in de redactie, aangenomen.

— Heden heeft aan het ministerie van binnenlandsche zaken door de commissie der staats-spoorwegen de aanbesteding plaats gehad van: 1°. het bouwen van de landhoofden en pijlers voor de brug over de rivier de Maas te Venlo. Er waren 15 inschrijvingsbiljetten ingekomen. De minste inschrijver waren de heeren Keller Stevens en Comp. te Maastricht voor de som van f 304,000. 2°. het maken der kunstwegen van den spoorweg binnen de stelling van den Belder. Daarvoor waren 10 inschrijvingsbiljetten ingekomen. De minste inschrijver was de heer D. Tool te Wackem, voor de som van f 31500; en 3°. het bouwen eener ijzeren draaibrug over het kanaal van Apeldoorn naar Dieren. Daarvoor waren tien inschrijvingsbiljetten ingekomen. De minste inschrijver was de heer A. van Beek te Utrecht, voor de som van f 35604.

AMSTERDAM, 28 October.

De wis- en natuurkundige afdeeling van de kon. akademie van wetenschappen heeft Zaterdag 11. eene gewone vergadering gehouden. Tegenwoordig waren de hh. Simons, van Rees, Harting, van der Boon Mesch, Kaiser, van Breda, van Hasselt, Stamkart, von Baumbauer, Matthes, Vrolik, van Geuns, Schroeder van der Kolk, Storm Buysing, Schneevooft, Brutel de la Rivière, de Vriese en Donders.

De heer Donders bragt in die vergadering, ook namens de hh. van Hasselt en van Geuns, rapport uit over den brief van den minister van binnenl. zaken, over het gebruik van vleesch van rundvee aan de longziekte gestorven. De commissie heeft een antwoord aan den minister ontworpen, waarin het gebruik van vleesch van rundvee, lijdende aan de longziekte, in het eerste tijdperk, niet als schadelijk wordt verklaard; daarentegen raadt zij voorzigtigheidshalve het gebruik af van het vleesch van zoodanige dieren, welke in het laatste tijdperk der ziekte verkeerden, toen zij geslagt worden, of die aan de ziekte zijn gestorven, ofschoon de ervaring deswege nog geene uitspraak heeft gedaan. De commissie dringt aan op toezigt en wenscht dit opgedragen te zien aan staatsgeneeskundigen, wier benoeming zij krachtig aanbeveelt; mogt die benoeming evenwel niet spoedig te waachten zijn, dan stelt zij voor den gemeentebesturen aan te schrijven verordeningen op de keuring en den verkoop van vee en vleesch tot stand te

brengen en wijst op de verordening, te Utrecht op dat stnk ingevoerd en ontworpen door wijlen dr. A. Numan.

De heer de Vriese heeft daarna eene mededeeling gedaan over voortbrengselen van het plantenrijk van Borneo's Wester-afdeeling, welke aanbeveling verdienen voor den handel. Inzonderheid vestigde hij de aandacht op eene plantaardige vetstof, welke van Borneo in groote hoeveelheid naar Singapore wordt uitgevoerd, maar niet in onzen handel voorkomt. De Engelschen geven daaraan den naam van *vegetable tallow*. Men koopt het in de plaats van productie voor f 10 de picol en te Singapore reeds geldt het f 25 de picol. De waarde van den uitvoer van dit product naar Singapore wordt begroot op $\frac{1}{2}$ millioen, terwijl het product op Java bijna onbekend is. Het wordt verkregen van een boom, behoorende tot de familie der dipterocarpeen; hij wenschte die boomsoort naar Java over te brengen.

De heer von Baumbauer deed vervolgens eene mededeeling over eenen steen, welke in het kabinet van het prov. genootschap van Noordbrabant als meteoriet werd bewaard, en te St. Michiels-Gestel na een hevig onweder is gevonden. Uit zijn onderzoek is gebleken, dat de steen geen meteoriet is, maar een stuk pleister met steenkool vermengd, welke waarschijnlijk door den bliksem van een af anderen schoorsteen is afgeslagen.

De vergadering is daarna gesloten.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 29 October.

De prins van Wallis zal Donderdag aanst. tot advocaat en regter van den Middle Temple benoemd worden.

— Onder de kweekelingen van de militaire akademie te Woolwich heerscht een oproerige geest. Zij zijn ontevreden over eene inkorting hunner vrije uren, en over de hoeveelheid en hoedanigheid van het hun verstrekte voedsel. Er hebben zelfs wanordelijkheden plaats gehad, zooals het in het water werpen van een stuk geschut en het laden van andere stukken met de halfpondsbrooden, die aan de kweekelingen worden uitgereikt. De belhamels zijn gestraft, maar er is ook eene commissie benoemd om de grieven der kweekelingen te onderzoeken.

— Op den 22^{den} dezer heeft in den omtrek van Grantham een zwaar onweder gewoed, waarbij een landman door den bliksem is gedood.

— Op den Lancashire en Yorkshire spoorweg zijn weder een passagiers- en een goederentrein in botsing gekomen, waardoor onderscheidene reizigers werden gekwetst.

— In de jongste berigten uit China wordt, behalve het overlijden des keizers, ook gemeld dat de stad Nanking door de keiz. troepen op de opstandelingen is heroverd. Daar de stad niet stormenderhand kon bemagtigd worden, had men besloten haar uit te hongeren, waartoe een gemaakte tijd is noodig geweest. De bevolking der stad moet daarbij vreeselijk hebben geleden. Nadat al de levensmiddelen en ook het gedierte gebruikt waren, moeten er ook menschen zijn geslagt, welke vleesch verkocht werd. Bij de overgave is de geheele bezetting over de kling gejaagd.

FRANKRIJK.

PARIJS, 29 October.

Men beweert dat de regering voornemens is eene leening te sluiten, die zal strekken tot vernietiging eener vlottende schuld, ten bedrage van 400 millioen, en om in de finantiële ongelegenheden van het oogenblik te voorzien. Die leening zou omstreeks 600 millioen fr. bedragen.

— Behalve van de expeditie naar Mexico wordt hier van eene gelijke onderneming naar Madagascar gesproken, tot welke weldra de noodige maatregelen te Toulon zullen worden genomen.

— Het diplomatische personeel van Frankrijk bestaat uit 290 agenten, waarvan 96 politieke en 194 consulaire. De eerste tellen 11 gezanten, 23 gevolmachtigde ministers en 62 gezantschaps-secretarissen. Het inkomen der gezanten is zeer verschillend. Die te St. Petersburg geniet 200,000 fr., het maximum, die te Brussel 70000 fr., het minimum. Het maximum der gevolmachtigde ministers bedraagt 80000 fr., het minimum 30000 fr. Het tractement der gezantschaps-secretarissen klimt van 5000 tot 14000 fr., dat der consuls-generaal van 18 tot 60000 fr.

— Verscheiden bisschoppen hebben zich tot den minister van eeredienst gewend met vertoogen en bedenkingen tegen het besluit der regering betreffende het genootschap van den H. Vincentius a Paulo. Zondag aanst. moet er van die zijde een stap van gelijke strekking bij den keizer worden gedaan.

— De generaal Klapka bevindt zich nog in deze hoofdstad en wordt iederen dag bij prins Napoleon toegelaten.

— De kolonel de Treuil heeft een nieuw stelsel van geschut uitgevonden, ten gevolge waarvan de kosten, aan het pantseren van groote schepen besteed, als weggeworpen zouden kunnen beschouwd worden, daar deze bekleeding niet bestand zou zijn tegen de projectielen van dat geschut.

— De kettingbrug te Mirabel over het riviertje de Eugues, in het dep. van de Drôme, is voor eenige dagen ingestort. Bij het onderzoeken der draagkracht van de nieuwe brug, welke met 60000 kilo's moest belast worden, had men er naauwelijks 55000 op geladen, toen brug en pijlers in de rivier stortten.

— Te Marseille beliep de aanvoer van granen in de vorige week ongeveer 300,000 mudden. De prijzen bleven echter vast en uit alle oorden ontving men orders tot aankoop.

— Omtrent den staat van zaken te Bessèges verneemt men, dat er van de 110 slagtoffers, die door de instorting van de mijn te Lalles bedolven zijn geraakt, 5 levend voor den dag gehaald, en 38 lijken begraven zijn, zoodat er nog 68 personen ontbreken.

— De heer Ferdinand de Lesseps bevond zich den 26sten dezer, op zijne reis naar de landengte van Suez, te Turyn, en uitte daar zijne verwachting dat de Middellandsche en de Roode zee binnen 18 maanden tijds, door middel van de doorgraving der genoemde landengte, met elkander in gemeenschap zouden zijn, en dat na verloop van 6 jaren de scheepvaart voor vaartuigen van alle grootte geopend zou wezen.

ITALIE.

Uit Turyn meldt men dat de abt Passaglia door koning Victor Emmanuel tot officier der ridderorde van de H. Mauritius en Lazarus is benoemd, en door het gemeentebestuur van Perugia tot hoogleeraar in de wijsbegeerte aan het atheneum aldaar.

— De *Opinione* van Turyn komt op tegen de meening van Kossuth en anderen, die willen dat men de Romeinsche quaestie laat rusten, om die van Venetië op te vatten. Dit blad zegt daaromtrent het volgende: De oplossing van het Romeinsche vraagstuk verschuiven en bij die van het Venetiaansche vraagstuk achterstellen, dat kan Italië niet doen; de reden is eenvoudig, dat het laatstgenoemde vraagstuk met wapengeweld moet worden beslecht. Het is daartoe volstrekt noodig, zich de vereischte strijdmiddelen en eene geoeffende krijgsmagt te verschaffen, alsmede zulk eene politieke positie als noodig is om met die strijdmiddelen den vereischten invloed te kunnen uitoefenen. De zaak van Rome daarentegen is een vraagstuk van zedelijken aard; de oplossing hangt niet van onzen wil alleen af; daartoe is noodig, dat wij het met Frankrijk en, zoo mogelijk, met den Paus eens worden. Buitendien is Rome de hoofdzel der reactie, het middelpunt van alle woelingen van Italië's vijanden. Zoo lang Rome in de magt van den Paus blijft, strekt het tot verzwakking van Italië. Al bevonden wij ons ook in omstandigheden, welke ons konden aanmoedigen om Oostenrijk den oorlog aan te doen, dan nog zou het in ons oog zeer twijfelachtig zijn, of wij wijs zouden handelen met Oostenrijk te beoorlogeren voor dat het Romeinsche vraagstuk opgelost was. Is Rome eenmaal bevrijd, dan zou het bezit dier hoofdstad aan onze regering ongelooflijk veel kracht bijzetten, en Europa overtuigen van de noodzakelijkheid om Venetië's vrijmaking te bespoedigen.

PRUISSEN.

BERLIJN, 29 October.

De koning heeft last gegeven, dat een gedeelte van het koninklijk paleis, te Koningsbergen voortaan steeds zoo zal zijn ingerigt, dat het elk oogenblik kan betrokken worden, dewijl de koning het voornemen heeft van tijd tot tijd Koningsbergen te bezoeken.

— De kroonings-medailles, op den 18^{den} jl. aan 's konings tafel ter hand gesteld aan de ministers, gewone en buitengewone gezanten, enz., 50 in getal, zijn van goud en hebben eene innerlijke waarde van 45 th.; de overige genoodigden, ruim 800 in aantal, hebben zilveren exemplaren ontvangen, welke eene innerlijke waarde hebben van 2 th.

— Volgens de *Allg. Zeit.* zal de prins van Hohenzollern als minister-president aftreden en door den heer von Anerswald opgevolgd worden.

Als blijk van erkentenis voor de handhaving der openbare orde bij de intrade des konings en voor de krachtige beteugeling der ongeregelheden, welke, zonder eenig staatkundig doel, in eene der straten hebben plaats gegrepen, heeft Z. M. den politie-president geheim regeringsraad von Winter deelde van den Rhoden Adelaar 3de kl. verleend, en bevolen aan de politie-agenten eene bijzondere belooning te schenken.

— Het is thans gebleken dat zekere heer von T., bij gelegenheid van de ongeregelheden, die op den dag van 's konings intogt alhier plaats hadden, pogingen heeft aangewend om de bevolking op te ruijen. Hij drong een bierhuis binnen en riep daar tot de aanwezigen: "Wat blijft gij hier rustig zitten, terwijl daar buiten het bloed van vreedzame inwoners der stad wordt vergoten?" Men sloeg eerst geen acht op zijne woorden, maar toen hij voor de tweede maal zijne oproerige taal deed hooren, heeft men hem in verzekerde bewaring genomen.

— De koning, de kroonprins en onderscheidene andere priasen hebben de lijdienst in het sterfhuys van wijlen den minister van staat von Savigny bijgewoond. Dr. Büchsel hield daarbij eene toespraak tot de aanwezigen. Het stoffelijk overschot werd grafwaarts geleid door het personeel der akademie, eene deputatie van het stedelijk bestuur enz. In den avond vertegenwoordigden koninklijke gata-rijtuigen het vorstelijk huis.

— Prins Frederik van Pruisen, neef des konings, is op zijn kasteel nabij Dresden door eene beroerte getroffen. Zijne beenen zijn geheel verlamd. Hij is reeds 67 jaren oud.

— Naar men zegt, heeft de beweging in Duitschland, ter vorming eener vloot, de Deensche regering doen besluiten ook hare zeemagt aanmerkelijk te vermeerderen; tot welk einde zij nu van de stenden een nieuw en buitengewoon crediet zal verlangen.

— Z. K. H. prins Frederik der Nederlanden heeft, op zijne terugreis naar 's Hage, te Mindem vervoerend, aldaar een wapenschenking gehouden over de in garnizoen liggende bataillons van het Westphalsche regiment infanterie n° 15, waarvan de prins sedert vele jaren chef is. Daarna heeft de prins een diner aangeboden aan de officieren van dat regiment.

— Te Göttingen is overleden de ook in het buitenland bekende hoogleeraar in de genees- en verloskunde dr. E. C. J. von Sieboldt.

— In het Zwitsersche kanton Lucern is in de laatste veertien dagen eene groote hoeveelheid sneeuw gevallen. Eene diligence werd door zulk eene geweldige sneeuwwal overvallen, dat de passagiers zich niet dan met moeite hebben kunnen redden. In een ander district zijn 200 schapen onder een sneeuwval bedolven en in het kanton Zürich zijn 700 runderen insgelijks onder de sneeuw begraven.

— Het officieel dagblad van Warschau bevat een staat, aanwijzende de financiële gesteldheid van het koninkrijk Polen. Volgens dezen is de openbare schuld van Polen onder het stadhouderschap van wijlen den vorst

Gortschakoff met omstreeks 15 miljoen gulden verminderd, terwijl er vroeger, onder het bestuur van den maarschalk Paskewitsch, doorgaans een tekort in de schatkist was.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 28 October.

De keizer heeft aan den Hongaarschen geleerde Johannes Xantus, die als uitgewekene verschillende reizen in het belang der wetenschappen heeft gedaan, vergunning verleend om in zijn vaderland terug te keeren.

— H. M. de keizerin is uit Corfu te Venetië aangekomen, alwaar zij gedurende den winter verblijf zal houden.

— De *Oesterr. Zeit.* berigt, dat bij den jongst gehouden ministerraad het besluit is genomen, om in Hongarije een krachtig bestuur te vestigen, dat aan de regering de gelegenheid verschafft om zeker te zijn van de uitvoering der gegeven bevelen. Tevens verzekert bedoeld blad, dat er geen plan heeft bestaan om Hongarije in staat van beleg te stellen.

De antwoorden der meeste Obergespanns, omtrent de quaestie der reertering, zijn reeds alhier ontvangen. Zij weigeren allen, even als de primaat van Hongarije, daartoe mede te werken.

— Het schrijven van den vorst-primaat van Hongarije aan den hofkanselier wordt door onze bladen, uit verschillende oogpunten, ten hoogste afgekeurd. Natuurlijk gaat daarover in Hongarije slechts eene stem van goedkeuring op. Men bewondert niet slechts de staatkundige wijsheid, maar ook den moed door den schrijver aan den dag gelegd.

— Volgens berigten uit Mostar zijn de Turksche troepen bij herhaling door de opstandelingen geslagen, en rukken de laatsten meer en meer voort. Onder de Turksche troepen heerscht een slechte geest.

Per Telegraaf.

's GRAVENHAGE, 31 October. De beraadslaging over het wets-ontwerp nopens den raad van state is gevorderd tot art. 36. Bij art. 25 is het beginsel aangenomen, dat de raad voordragten kan doen nopens de noodzakelijkheid van de aanbieding van wetten of maatregelen van inwendig bestuur.

TURIJN, 30 October. Het officieel blad deelt den inhoud mede eener circulaire van den minister van justitie en gratie aan de aartsbisschoppen, bisschoppen en pastoors. De minister verklaart daarin, dat de regering bij herhaling met leedwezen zekere handelingen van de geestelijkheid heeft opgemerkt, die alleen kunnen voortvloeijen uit eene zucht van oppositie tegen de wetten en de regering; dat de regering, hoewel het gezag en de vrijheid der kerk eerbiedigende, dien staat van zaken niet langer mag laten voortduren, omdat daardoor de staatkundige beginselen der natie aangerand, en eene verstoring der openbare orde veroorzaakt worden; en dat de regering diensvolgens besloten heeft strenge maatregelen te nemen, zodra op nieuw de instellingen, de wetten des lands of de openbare orde door de geestelijkheid aangerand mogten worden.

Uit Napels meldt men dat 74 roovers tussehen Cancelli en Nola over eene onderwerping in onderhandeling zijn getreden.

PARIS, 30 October. De *Pays* meent te kunnen verzekeren, dat de onderhandelingen betreffende de financiële aangelegenheden tussehen de Pruisische en de Fransche bank voor onbepaalden tijd zijn uitgesteld. — De heer Ratazzi zal Zondag aans. van hier vertrekken.

NEW-YORK, 22 October. (R. O.) Generaal Stone is met 1800 man te Edwards-Ferry de Potomac overgetrokken. In de rigting van Leesburg voorttrekkende, is hij door een corps der zuidelijken teruggeslagen. Te Frederickstown in Missouri zijn 5000 man zuidelijke troepen door de bonds-troepen geslagen. Men gelooft dat de generaal Fremont verplaatst zal worden.

De *Times* van New-York zegt dat de regering van Mexico de tusschenkomst van de Vereenigde Staten heeft verzocht, ten einde in het geschil met de Europeesche mogendheden tot eene schikking te komen. Mexico zou aan de Vereenigde Staten verzocht hebben het beheer der inkomsten in Mexico op zich te nemen, en de rente te betalen van het kapitaal, dat goetmoedig land aan de vreemde mogendheden verschuldigd is. — Genoemd blad schrijft de circulaire van den heer Sewart, over de versterking der kusten, toe aan de houding der mogendheden tegen Mexico.

PARIS, 31 October. De *Moniteur* zegt in zijn staatkundig overzicht dat de strijd, die tussehen verschillende dagbladen is ontstaan, aanleiding zou kunnen geven dat het publiek zich verkeerde denkbeelden vormde, omtrent de staatkunde der keizerlijke regering. De veranderingen, die in het inwendig bestuur van zekere bladen hebben plaats gehad, zouden genoegzaam zijn om aan te duiden, dat de regering niet in de minste betrekking staat met het werk der drukpers, die slechts hare eigene meening voordraagt en zelve alleen verantwoordelijk is. Om voor goed een einde te maken aan deze zoo halsstarrig volgehouden en overdreven beweringen moet de regering herinneren, dat de *Moniteur* het eenigste orgaan is, waarin zij haar gevoelen uitdrukt en dat er in Frankrijk geen half-officieel orgaan bestaat.

LONDEN, 31 October. De jongste berigten van Buenos Ayres deelen mede dat de generaal Urquiza eene nederlaag heeft geleden, waarbij hij zijne artillerie, bagagewagens en 600 gevangenen heeft verloren.

Burgerlijke Stand.

Van den 24 tot en met den 30 October 1861.

BEVALLEN: W. G. Choufour, geb. Lut, D. — C. A. Smit, geb. Plaat, Z. — M. van Duuren, geb. Kleyn, Z. — W. C. Bik, geb. de Laaf, Z. — H. Betcke, geb. Wildenburg, Z. — J. Koreman, geb. van der Koelen, D. — M. van Berkel, geb. Edelaar, D. — G. Pont, geb. Bekpoy, Z. — J. E. Smolders, geb. de Kleyne, D. — A. Jasperse, geb. van Wouw, D. — G. Guldmond, geb. van Staveten, Z. — J. van Brakel, geb. Arnoldus, Z. — T. Delforno, geb. Huygen, D. — A. van der Zeeuw, geb. Dreef, D. — A. M. Zwarts, geb. Stikkelman, D. — N. Hoop, geb. Potma, D. — C. Neuteboom, geb. van der Klerk, Z. — M. M. Slok,

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.